

PREPORUKA ZA OBJAVU I USKLAĐENJE PODATAKA O PROSJEČNIM POTREBAMA DJETETA S OBZIROM NA TROŠKOVE ŽIVOTA

Sukladno članku 232. stavku 4 Obiteljskog zakona, ministar nadležan za poslove pravosuđa je dužan objaviti jednom godišnje, a najkasnije do 1. travnja tekuće godine, podatke o prosječnim potrebama djeteta s obzirom na troškove života, koje će sud sukladno odredbama Obiteljskog zakona uzimati u obzir kod određivanja visine uzdržavanja. *Podaci o prosječnim potrebama djeteta s obzirom na troškove života* prvi put su objavljeni 30. srpnja 2004., dok u 2005. godini objave podataka nije bilo. Ured pravobraniteljice za djecu je u 7. travnja 2006. godine uputio molbu Ministarstvu pravosuđa da, ukoliko to nije, inicira objavu novih podataka, uvažavajući normu o potrebi objave podataka o prosječnim potrebama djeteta koji su usklađeni s troškovima života za svaku godinu. Ministarstvo pravosuđa je objavilo nove podatke, ali nažalost, iako je to bila naša preporuka, objavljeni podaci o prosječnim potrebama djeteta s obzirom na troškove života u odnosu na prethodno objavljene podatke iz 2004. godine nisu uvažili normu Obiteljskog zakona o usklađenju podataka s troškovima života. Objavljeni podaci za 2006. godinu su identični objavljenim podacima za 2004. godinu i ne prate porast troškova života. Prema službenim podacima Državnog zavoda za statistiku indeks potrošačkih cijena prema klasifikaciji COICOP u ožujku 2006. u odnosu na ožujak 2005. iznosio 103,0, odnosno za razdoblje III. 2006. – IV. 2005./ III. 2005. – IV. 2004. indeks je bio 103,4. S tim u vezi, cijeneći zajedničke napore u zaštiti dobrobiti prava i interesa djece Ministarstvu pravosuđa smo ponovili preporuku o potrebi usklađenja s porastom troškova života, podataka o prosječnim potrebama djeteta, radi ostvarenja prava na uzdržavanje. Ministarstvo pravosuđa nas je obavijestilo da je „...polazište za određivanje potreba djeteta u navedenim iznosima bila Odluka Ministarstva socijalne skrbi o visini mjesečne naknade za smještaj u udomiteljsku obitelj, a kojom su propisane visine naknade koju država plaća udomiteljima za smještaj maloljetnih osoba u udomiteljsku obitelj. Prema navedenoj odluci za smještaj djeteta predškolske dobi udomitelju se isplaćuje naknada u visini 360% osnovice koju odredi Vlada RH, a za smještaj djeteta školskog uzrasta 400% te osnovice. Prema Odluci Vlade RH o osnovici za određivanje prava po osnovi socijalne skrbi, ova osnovica iznosi 400 kuna. S obzirom da se visina naknade koja se isplaćuje udomiteljima nije mijenjala od 2002. godine, prosječne potrebe djeteta koje sud uzima u obzir kod određivanja visine uzdržavanja utvrđene su u nepromijenjenom iznosu. Ministarstvo pravosuđa također je podsjetilo da objavljene prosječne potrebe djeteta predstavljaju minimalni iznos potreba te da sud može, ukoliko dopuštaju ekonomske mogućnosti roditelja, visinu uzdržavanja odrediti u većem iznosu.

Iako uvažavamo stavove Ministarstva pravosuđa mišljenja smo da se podaci o prosječnim potrebama djeteta trebaju vezati uz porast troškova života neovisno o kriterijima po kojima se određuju prava iz socijalne skrbi. Tim više što držimo potrebnim i kriterije za ostvarivanje prava iz socijalne skrbi, koji se od 2002. godine nisu mijenjali, uskladiti sa realnim rastom troškova života.